

Riksarkivet
Box 7223
187 13 Täby

Datum 2022-02-07
SMHI Dnr 2021/1994/10.1
Er ref FormatE, RA-KS
2021/18

riksarkivet@riksarkivet.se

Yttrande avseende remiss av Riksarkivets förslag till författningar

Övergripande kommentarer

SMHI har tagit del av rubricerade remisshandlingar och har följande synpunkter.

Ambitionsnivån hos utredaren är tydlig, önskan och ambitionen att på ett gediget och omfattande sätt utreda formatfrågan genomsyrar hela utredningen.

SMHI instämmer i utredarens resonemang om att öppna samt lämpliga format ska användas, så långt det är tekniskt möjligt, redan från det att handlingar framställs. För att på så sätt öka möjligheten att säkerställa att elektronisk information finns tillgänglig även på längre sikt.

Remissens omfattning tillsammans med ett komplext ämnesområde gör utredningen och regelverket svårläst. SMHI befarar att detta kan medföra en risk att eventuellt viktiga kommentarer uteblir. Med anledning av detta anser SMHI att de föreslagna föreskrifterna behöver ses över igen, för att minska risken för omfattande och kostsamma utredningar hos enskilda organisationer som kan sakna kompetens och erfarenhet av området.

I utredningen nämns att vägledning kan komma att tas fram (avsnitt 6.4). Detta är av största vikt för att föreskrifterna ska kunna tillämpas på ett korrekt sätt. Det är också av viktigt att Riksarkivet, som expertmyndighet, ger tydlig vägledning för att underlätta implementation i de respektive myndigheternas informationshantering. Stöd och tydlighet krävs också för att organisationer och leverantörer ska kunna känna sig trygga i att framtida systemstöd som används uppfyller de krav som ställs i och med föreskrifterna.

SMHI bedömer att författningsförslag Föreskrifter och allmänna råd om tekniska krav vid framställande av elektroniska handlingar (TeK) kan utgöra ett bra arbetsredskap i

SMHI – Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut

Postadress SMHI 607 76 • NORRKÖPING • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01

Huvudkontor SMHI

Besöksadress Folkborgsvägen 17
607 76 NORRKÖPING

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr
753 40 UPPSALA

SMHI

Besöksadress Sven Källfelts Gata 15
426 71 VÄSTRA FRÖLUNDA

organisationen. TeK kan, genom den stora mängden godkända format, underlätta hantering av information, från det att ett system införs till dess att det ska ställas av. Information kan skapas och bevaras i det format som bäst passar myndigheten och kraven på beständighet.

SMHI bedömer att författningsförslag Föreskrifter och allmänna råd om arkivrättsliga krav vid framställning av allmänna handlingar (ArK) har goda möjligheter att på ett tidigt stadium underlätta planering för och hantering av information som ska bevaras och eventuellt överföras till Riksarkivet.

De båda författningsförslagen behöver kompletteras med stöd för hur de ska användas. Det är önskvärt att TeK utökas med fler format, se specifikation nedan. I stöd för ArK är det önskvärt med tydlig information kring hur en organisation säkerställer att de system som hanterar information uppfyller kraven på arkivbeständighet.

Specifika kommentarer

6.1.2.2 Hur tillämpar vi författningsförslaget?

SMHI menar att det är bra att varje verksamhet, utifrån sina behov och krav, själv kan avgränsa och precisera funktionella behov och krav på elektroniska handlingar. SMHI anser också att, som det står i kap 6.2.2.1, författningsförslagets utökade utbud av materiel och metoder från nu gällande RA-FS 2009:2 är mycket bra.

6.1.2.4 [...] uppfylla kraven i författningsförslagen

SMHI anser att tydlig vägledning kring hur de olika författningsförslagen ska tillämpas, gentemot varandra, är av yttersta vikt. Författningsförslaget TeK ”reglerar endast urvalet av de materiel och metoder som offentliga verksamheter kan välja”, medan författningsförslaget ArK ”reglerar vad som från urvalet ska användas för att uppfylla kraven på arkivbeständighet”. Riksarkivet behöver vara tydliga med vilka krav som ska gälla för ”beständighet” och vilka som ska gälla för ”arkivbeständighet”. En tydlig definition av dessa båda begrepp är också av vikt.

6.3.1.1. Ev specifikationer som förbisetts under utredningen

SMHI saknar ett antal format i utkastet till föreskriften. Format som myndigheten redan arkiverar i, eller som man kommer att behöva arkivera i framtiden. Exempelvis GRIB version 1 och 2 (i framtiden v3), BUFR, NetCDF (i några olika metadata-profil varianter), HDF5 och CAP. Bifogar länkar till dokumentation kring de olika standarderna:

- GRIB och BUFR:
<https://community.wmo.int/activity-areas/wis/latest-version>
- NetCDF:
<https://www.unidata.ucar.edu/software/netcdf/docs/>
- CF-NetCDF conventions (det finns några fler varianter av NetCDF som används inom hydrologi och oceanografi):
<https://cfconventions.org/>
<https://community.wmo.int/activity-areas/wis/wmo-cf-extensions>

SMHI – Sveriges Meteorologiska och Hydrologiska Institut

Postadress SMHI 607 76 • NORRKÖPING • Växel 011-495 80 00 • Fax 011-495 80 01

Huvudkontor SMHI

Besöksadress Folkborgsvägen 17
607 76 NORRKÖPING

SMHI

Besöksadress Stationsgatan 23, 6 tr
753 40 UPPSALA

SMHI

Besöksadress Sven Källfelts Gata 15
426 71 VÄSTRA FRÖLUNDA

- HDF5 för satellit (även här kan finnas fler format som kan behöva beaktas, t ex för polära direktmottagna data):
<https://www.eumetsat.int/formats>
- HDF5 för radar:
<https://www.eumetnet.eu/activities/observations-programme/current-activities/opera/>
https://www.eumetnet.eu/wp-content/uploads/2021/07/ODIM_H5_v2.4.pdf
- CAP:
 - CAP för EumetNet EMMA:
<https://www.eumetnet.eu/activities/forecasting-programme/current-activities-fc/emma/>
 - CAP generellt:
<http://docs.oasis-open.org/emergency/cap/v1.2/CAP-v1.2.html>
 - CAP för MetCoOp:
<https://git.smhi.se/metcoop/metcoop-cap-profile>

Avdelningschef Bodil Aarhus Andrae har beslutat i detta ärende som handlagts av verksarkivarie Lisa Svedman Hammar.

För SMHI

Bodil Aarhus Andrae
Chef Avdelning Samhälle och säkerhet